

Pankkivaltuusmiesten seuraavassa kokouksessa tarkistettiin, oli asiasta tehtävä Valtioneuvostolle.

(Kirjelmä N:o 23.)

3 §.

Kokoukseen saapuivat Suomen Pankin tilintarkastajat kansakoulunopettaja J. P. Kekko, egt. senaattori Väinö Wuolijoki sekä sanomalehden-toimittaja Artturi Aalto, jotka antoivat Pankkivaltuusmiehille kertomuksen heidän sekä maanviljelysneuvos Erkki Pullisen toimittamasta Suomen Pankin ja sen valvonnan alaiisten rahastojen hallintoa vuonna 1919 koskevasta tarkastuksesta.

Vakuudeksi:

Kalle J. Kallio

Vuonna 1920 maaliskuun 30

päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet varapuheenjohtaja Nevanlinna, herrat Tanner, Relander ja Heinonen sekä varamiehet Lavonius ja Listo.

1 §.

Esiteltiin Eduskunnan valitsemain Suomen Pankin tilintarkastajain kansakoulunopettaja J.P. Kokon, maanviljelysneuvos Erkki Pullisen, filosofianmaisteri H.R.V. Wuolijoen sekä tilintarkastajain toisen varamiehen A. A. Aallon antama kertomus toimittamastaan Suomen Pankin ja sen hoidossa olevain rahastojen hallintoa vuonna 1919 koskevasta tarkastuksesta.

Kun tilintarkastajat sanotussa kertomuksessaan esittivät Pankin Johtokunnalle myönnettäväksi vastuuvapauden mainitulta tilivuodelta, ja kun Pankkivaltuusmiehetkään eivät olleet havainneet syytä muistutukseen Pankin hallintoa vastaan puheenaolevana aikana, päättivät Pankkivaltuusmiehet Pankin Ohjesäännön 69 §:n nojalla myöntää Johtokunnalle vastuuvapauden

puheenalaisesta hallinnosta.

Päätöksestä oli Johtokunnalle kirjelmällä tieto annettava ja jäljennös tilintarkastuskertomuksesta oli kirjelmän ohella Johtokunnalle lähetettävä. (Kirjelmä N° 22.)

2 §.

Tarkistettiin kuluvan maaliskuun 26 päivänä pidetyn kokouksen pöytäkirja sekä sen esityksen samuoto, joka mainitussa kokouksessa 2 §:n kohdalla oli päätetty tehdä Valtioneuvostolle.

Päätös tarkistettiin heti.

3 §.

2.19
Esiteltiin jatkuvaan käsittelyyn kokouksessa maaliskuun 24 päivänä 7 §:n kohdalla esillä ollut Johtokunnan ehdotus toimenpiteisiin ryhtymisestä Suomen Pankin rahastoja koskevain Pankin ohjesäännön määräysten muuttamiseksi sekä Johtokunnan kirjelmällä kuluvan maaliskuun 29 päivältä N° 13 Pankkivaltuusmiesten kehoituksesta antama lausunto Pankkivaltuusmiehissä nostetusta kysymyksestä eikö Pankin omat rahastot olisi korotettava 200 miljoonaan markkaan.

Pankkivaltuusmiehet päättivät, yhtyen Johtokunnan esitykseen, ehdottaa Pankkivaliokunnalle, että Valiokunta Valtiopäiväjärjestyksen 44 §:n nojalla esittäisi Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavan muutoksen Suomen Pankin ohjesääntöön:

Muutos

Suomen Pankin ohjesäännön 3 §:ään.

Muuttaen Suomen Pankille 19 p:nä helmikuuta 1895 annetun ohjesäännön 3 §:ää, sellaisena kuin se on Asetuksessa 10 p:ltä heinäkuuta 1901, säädetään täten Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

Pankin rahastot ovat:

kantarahasto, joka on saatettava sadan miljoonan markan suuruiseksi ja semmoisena pysytettävä;

vararahasto, joka on kartutettava viiteenkymmeneen miljoonaan markkaan, pankin kiinteimistöjen ja kaluston arvoa sekä epävarmoja saamisia siihen lukematta.

Kunnes vararahasto on tähän määrään noussut, on joka vuosi pankin säästyneestä voitosta siirrettävä kolmas osa tähän rahastoon; ja olkoon Eduskunnan asia jokaisilla valtiopäivillä tutkia, onko

sen lisäksi vieläkin voittovaroja siirrettävä vararahastoon ja onko jokin osa pankin voitosta siirrettävä vararahastoon sittenkin kuin tämä on saatettu yllä säädettyyn määrään.

Päätöksen mukainen esitys, jonka sanamuoto oli Pankkivaltuusmiesten seuraavassa kokouksessa tarkistettava, oli asiasta tehtävä Pankkivaliokunnalle. (Kirjelmä N° 24.)

4 §.

Esiteltiin Pankkivaltuusmiehille annetut, avustuksen saamista Längmanin B - rahastosta koskevat anomukset, vuonna 1917 apurahoja saaneiden yhdistysten selonteot ja tilit apurahojen käytöstä sekä Längmanin rahastojen hoitajan Pankkivaltuusmiehille antama yleiskatsaus rahastojen hoitoon vuosina 1917 - 1919, josta kävi ilmi, että käytettävänä olevia korkovaroja vuoden 1919 päättyessä oli 72,876 markkaa 12 penniä.

Apurahojen käyttöä koskevia selontekoja tarkastettaessa havaittiin, että ne eivät antaneet ai-

hetta muistutukseen.

Pankkivaltuusmiehet päättivät ehdottaa, että käytettävänä olevista Längmanin B - rahaston korkovaroista jaettaisiin 72,500 markkaa.

Sen jälkeen kuin keskustelu ylempänä mainitun rahamäärän jakamisesta anojain kesken oli päätynyt, toimitettiin, siihen nähden että Pankkivaltuusmiesten kesken oli eri mieliä ilmaantunut, äänestys, jolloin

Herra Listo katsoi että avustuksia olisi annettava alempana mainituille yhdistyksille seuraavat määrät:

Tieteellisiä tarkoituksia varten:

Suomen Tiedeseuralle	3,000:-
Suomalaiselle Tiedekatemialle	4,000:-
Suomen Historialliselle Seuralle	3,000:-
Suomen Kirkkohistorialliselle Seuralle	2,000:-
Suomen Muinaismuistoyhdistykselle	3,000:-
Maaseutumuseoille Muinaistieteellisen toimikunnan jaettavaksi	4,000:-
Vanamo-yhdistykselle	1,000:-
Suomen Maantieteelliselle Seuralle	3,000:-

Maantieteelliselle Yhdistykselle	1,000:-
Suomalais-ugrilaiselle Seuralle	2,000:-
Työväen Arkistolle	2,000:-
Suomen Metsätieteelliselle Seuralle	5,000:-
Tieteellisten Seurain paikannimitoimikunnalle	1,000:-

Kirjojen jakelamista varten:

Kansanvalistusseuralle	10,000:-
Suomalaisen Kansakoulun Ystäville	1,000:-
Suomen Naisyhdistykselle	1,000:-
Martta-yhdistykselle	2,000:-
Sosialidemokratiseille Naisliitolle	2,000:-
Suomen Sokeain liitolle	3,000:-
Asuntoreformiyhdistykselle	2,000:-

Kaunotaiteiden hyväksi:

Suomen Taideyhdistykselle	2,000:-
Turun Taideyhdistykselle	2,000:-
Suomen Taiteilijaseuralle	1,500:-
Helsingin Musiikkiopistolle	1,000:-

Kirjallisuutta varten:

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle	9,000:-
Ruotsalaisen Kirjallisuuden Seuralle	2,000:-

Yhteensä Smk. 72,500:-

Herra Heinonen yhtyi herra Liston mielipiteeseen, kuitenkin siten että Työväen Arkistolle olisi ehdotettava annettavaksi 5,000 markkaa ja Metsätieteelliselle Seuralle 2,000 markkaa.

Herra Lavonius yhtyi herra Heinosen mielipiteeseen;

Herra Relander yhtyi herra Liston mielipiteeseen;

Herra Tanner yhtyi herra Heinosen mielipiteeseen;

Herra Nevanlinna yhtyi herra Liston mielipiteeseen, joka siten oli tullut Pankkivaltuusmiesten päätökseksi.

Pankkivaltuusmiehet päättivät edelleen ehdottaa, että sittenkuin Eduskunnan päätös on Pankkivaltuusmiehille ilmoitettu, Eduskunnan myöntämät määrärahat heti suoritetaan, sekä että Pankkivaltuusmiesten tehtäväksi annetaan vuonna 1923 kokoontuvalle Eduskunnalle valmistaa ehdotus niiden korkovarojen jakamisesta, jotka silloin ovat käytettävissä Längmanin B - rahastossa.

Päätöksen mukainen esitys, jonka sanamuoto oli

Pankkivaltuusmiesten seuraavassa kokouksessa tarkistettava, oli asiasta tehtävä Pankkivaliokunnalle.

(Kirjelmä N° 25.)

Jäljennös tästä pöytäkirjasta oli esityksen oheen liitettävä.

Vakuudeksi:

Karl J. Kallio

Vuonna 1920 huhtikuun 1 päivänä kokouduivat Eduskunnan Pankkivaltuusasettelin varapuheenjohtaja Nevanlinna, herrat Tanner, Rolander ja Heino sekä varajäsenet Lavenius ja Listo.

1. §.

Tarkistettiin sen esityksen sanamuoto, joka kokouksessa viime maaliskuun 20 päivänä 3 §:n kohdalla oli päätetty tehdä Pankkivaliokunnalle Suomen Pankin rahastoja koskevan Pankin ohjesääntöön muu-

tysten muuttamisesta.

3 §.

Tarkistettiin sen esityksen sanamuoto, joka kokouksessa viime maaliskuun 20 päivänä oli päätetty tehdä Pankkivaliokunnalle Längmanin rahastosta annettavain arastein jakamisesta.

3 §.

Esiteltiin ja hyväksyttiin ensimmäisessä luki- misessa ehdotus Pankkivaltuusmiesten korttomaksoksi vuodelta 1919.

Vakuudeksi:

Karl J. Kallio

Maaliskuun 30 p:nä 1920.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

N° 22.

Tänään pidetyssä istunnossaan ovat Pankki-
valtuusmiehet käsitelleet Eduskunnan Pankintarkas-
tajain, kansakoulunopettaja J. P. Kokon, maanvilje-
lysneuvos E. Pullisen, ent. senaattori W. Wuolijoen
sekä sanomalehdentoimittaja A. Aallon antaman kerto-
muksen toimittamastaan Suomen Pankin ja sen val-
vonnan alaisten rahastojen hallintoa vuonna 1919
käsittävästä tarkastuksesta. Ja kun Herrat Pankin-
tarkastajat sanotussa kertomuksessa ovat esittäneet
Johtokunnalle myönnettäväksi vastuuvapauden mainitul-

ta tilivuodelta, eivätkä Pankkivaltuusmiehetkään o-
le havainneet syytä muistutukseen Pankin hallintoa
vastaan puheenaolevana aikana, saavat Pankkivaltuus-
miehet Pankin ohjesäännön 69 §:n nojalla myöntää
Johtokunnalle vastuuvapauden puheenalaisesta hallin-
nosta, oheenpannen jäljennöksen edellämainitusta
kertomuksesta.

Maaliskuun 30 p:nä 1920.

VALTIONEVOSTOLLE.

Pankin hallitus, Suomen Pankin Jätkökunnan lako-
man ehdotteen perusteella, valitsi pankin johtokun-
nan jäseniksi, ja esitti, että
tämä asia ohjotus Hallituksen esityksensä näillä vai-
kuttavilla laeilla olisi Eduskunnan hyväksyttäväksi.

Jäljennös Suomen Pankin Jätkökunnan Pankki-
valtiokunnalle lausua laeista esityksestä sekä
sen käsittelyssä Pankkivaltuuskunnassa syntyneis-
sä päätöksistä liitetään tähän ohjeen.

Maaliskuun 30 p:nä 1920.

EDUSKUNNAN PANKKIVALIOKUNNALLE.

No 24.

Suomen Pankin Ohjesäännön 3 §:n mukaan, jol-
le asetuksella heinäkuun 10 päivältä 1901 annet-
tiin sen nykyinen sisältö, on Pankin kantarahas-
to oleva 25 milj. markkaa ja sen suuruisena py-
sytettävä sekä vararahasto enennettävä 15 milj.
markaksi, Pankin kiinteimistöjen ja kaluston ar-
voa sekä epävarmoja saamisia siihen lukematta.

Jo ennen maailmansotaa katsottiin Suomen

Pankin tarvitsevan suurempia omia varoja. Vararahas-
toa kartutettiin Pankin voittovaroilla niin, että
se vuoden 1914 lopussa oli noin 68 milj. mar-
kan suuruinen. Yhteensä Pankin rahastot silloin
olivat noin 93 milj. markkaa. Sittemmin kului ko-
ko vararahasto ja suurin osa kantarahastoakin Pan-
kille vuosina 1915 ja 1917 syntyneiden tappioi-
den peittämiseen, niin että Pankin omien varojen
määrä aleni noin 4,7 miljoonaan. Kun Pankin toi-
minta vuonna 1919 tuotti melkoisen voiton, voi-
tiin sanotun vuoden tilinpäätöksessä kantarahasto
jälleen saattaa Ohjesäännössä säädettyyn määrään
sekä samalla palauttaa vararahasto siihen suuruu-
teen, mikä sillä oli vuoden 1914 päättyessä. Tä-
ten Suomen Pankin rahastot nykyään ovat Smk.

23,533,389:50, johon tulee lisäksi käyttämättä jä-
tettyjä voittovaroja vuodelta 1919 Smk. 2,939,402:39.

Niin suuresti kuin rahan arvo on viime
vuosina alentunut ja taloudellinen elämä sen jäl-
keen kehittynyt, kun nykyään voimassa olevat mää-
räykset Suomen Pankin rahastojen suuruudesta annet-
tiin, on ilmeistä, että nämä määräykset eivät enää
vastaa tarkoitustaan. Tämän johdosta ovat Pankkival-

tuusmiehet, Pankin Johtokunnan tekemästä esityksestä, päättäneet ryhtyä toimenpiteeseen Suomen Pankin Ohjesäännön muuttamiseksi niin, että Pankin kantarahasto määrättäisiin 100 miljoonan ja vararahasto 50 miljoonan markan suuruisiksi.

Pankkivaltuusmiehet ovat tietoiset siitä, että yksistään tällä toimenpiteellä ei voida saavuttaa Suomen Pankin aseman täyttä vakiinnuttamista. Tätä varten ovat myöskin Pankin setelinant-oikeutta koskevat, heinäk. 27 p:nä 1918 annetussa laissa olevat väliaikaiset säännökset muutettavat, joiden mukaan kaikenlaatuiset Valtion antamat sitoumukset voidaan lukea Pankin setelinantoa vastaaviin varoihin. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole mahdollista käydä tätä säännöstä muuttamaan.

Viitaten siihen, mitä yllä on esitetty, Pankkivaltuusmiehet kunnioittaen ehdottavat, että Pankkivaliokunta Valtiopäiväjärjestyksen 44 §:n nojalla esittäisi Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavan muutoksen Suomen Pankin Ohjesääntöön:

M u u t o s

Suomen Pankin Ohjesäännön 3 §:ään.

Muuttaen Suomen Pankille 19 p:nä helmikuuta

1895 annetun Ohjesäännön 3 §:ää, sellaisena kuin se on Asetuksessa 10 p:ltä heinäkuuta 1901, säädetään täten Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

Pankin rahastot ovat:

kantarahasto, joka on saatettava sadan miljoonan markan suuruiseksi ja semmoisena pysytettävä;

vararahasto, joka on kartutettava viiteenkymmenen miljoonan markkaa, Pankin kiinteimistöjen ja kaluston arvoa sekä epävarmoja saamisia siihen lukematta.

Kunnes vararahasto on tähän määrään noussut, on joka vuosi pankin säästyneestä voitosta siirrettävä kolmasosa tähän rahastoon; ja olkoon Eduskunnan asia jokaisilla valtiopäivillä tutkia, onko sen lisäksi vieläkin voittovaroja siirrettävä vararahastoon ja onko jokin osa pankin voitosta siirrettävä vararahastoon sittenkin kuin tämä on saatettu yllä säädettyyn määrään.

EDUSKUNNAN PANKKIVALIOKUNNALLE.

No 25.

Pankkivaltuusmiehille 8 p:nä toukokuuta 1917 lähettämässään kirjelmässä on Eduskunta mainitun vuoden ensimmäisillä valtiopäivillä kehoittanut Pankkivaltuusmiehiä tekemään Eduskunnalle vuoden 1920 valtiopäivillä ehdotuksen Längmanin B-rahastossa vuoden 1919 lopussa käytettävänä olevain testamenttivarojen jakamisesta sekä sitä ennen sopivalta tavalla antamaan yleisölle tiedoksi, milloin anomukset näiden apurahojen saamisesta ovat Pankkivaltuusmiehille jätettävät. Samalla on Eduskunta määrännyt, että kaikkien vuonna 1917 puheenalsia apurahoja saaneiden yhdistysten ja laitosten on vuoden 1920 alussa Pankkivaltuusmiehille annettava selonteko ja tili apurahojen käyttämisestä.

Tämän johdosta ovat Pankkivaltuusmiehet pääkaupungin sanomalehdissä ilmoittaneet, että apurahoja koskevat anomukset sekä mainitut selonteot ja tilit olivat Pankkivaltuusmiehille jätettävät ennen helmikuun 15 päivää vuonna 1920.

Kehoitusta noudattaen ovat vuonna 1917 apurahoja saaneet yhdistykset ja laitokset antaneet

apurahojen käyttämisestä vaaditut selonteot, joita vastaan ei ole ilmennyt aihetta muistutukseen.

Määräajan kuluessa ovat apurahoja anoneet seuraavat yhdistykset ja laitokset:

Suomen Tiedeseura, Suomalainen Tiedeakatemia, Suomen Historiallinen Seura, Suomen Kirkkohistoriallinen Seura, Suomen Muinaismuistoyhdiys, Muinaistieteellinen toimikunta, Suomenkielinen Luonnontieteen Ystävien Yhdistys Vanamo, Suomen Maantieteellinen Seura, Suomen maantieteellinen yhdistys, Suomalais-ugrilainen Seura, Suomen Työväen Arkisto, Suomen Metsätieteellinen Seura, Tieteellisten Seurain asettama Paikannimitoimikunta, Åbo stads historiska Museum, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys, Kansanvalistusseura, Suomalaisen Kansakoulun Ystävät, Suomen Naisyhdistys, Martta-Yhdistys, Suomen Sosialidemokratinen Naisliitto, Suomen Sokeain Liitto, Finlands svenska Ungdomsförbund, Svenska Folkskolans vänner, Asuntoreformiyhdistys, Suomen kuuromykkäin Liitto, Yhdistys »Kirjoja sokeille», Föreningen för ett fortbildningsläroverk för blinda, Suomen Taideyhdistys, Konstföreningen i Åbo, Taiteilijaseura, Helsingin Musiikkiopisto Osakeyhtiö, Pietarsaaren Työ-

vään Näyttämö, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Svenska Litteratursällskapet i Finland;

sekä eri tarkoituksia varten seuraavat yksityiset henkilöt: insinööri Julius N. Sipi, tohtorina Tilma Hainari ja kansakoulunopettaja J. S. Korkealaakso.

Sitä paitsi on määräjän jälkeen Suomen Metsänhoitoyhdistys ja Suomen Kotiseutututkimuksen Keskusvaliokunta jättäneet anomukset.

Vuoden 1919 lopussa oli Längmanin B-rahastossa korkovaroja käytettävänä Smk. 72,876:12. Näistä varoista ovat Pankkivaltuusmiehet päättäneet ehdottaa jaettavaksi 72,500 markkaa. Laatiessaan ehdotusta tämän rahamäärän jakamiseksi anojain kesken, ovat Pankkivaltuusmiehet katsoneet oikeaksi ottaa ensi sijassa huomioon ne yhdistykset ja laitokset, jotka edellisellä kerralla tulivat osallisiksi puheenalaisista avustuksista. Tästä säännöstä on tehty poikkeus ainoastaan Asuntoreformiyhdistykseen nähden, jonka tärkeä yleishyödyllinen toiminta on näyttänyt ansaitsevan kannatusta Längmanin rahastosta. Apurahain suuruutta ehdottaessaan Pankkivaltuusmiehet ovat pitäneet silmällä eri yh-

distysten aikaisemmin saamia apurahoja sekä niitä tarkoituseriä, joiden hyväksi apurahoja on anottu. Kun tällä kertaa varoja on käytettävänä vähemmän kuin viimeksi, ei ole ollut vältettävissä, että apurahoja on useimmissa tapauksissa täytynyt melkoisesti pienentää.

Pankkivaltuusmiehet esittävät näin ollen kunnioittaen, että Pankkivaliokunta tahtoisi ehdottaa Eduskunnan päätettäväksi:

että Längmanin B-rahastossa vuoden 1919 päättyessä olleista korkovaroista jaettaisiin 72,500 markkaa;

että apurahoja annettaisiin allamaituille yhdistyksille ja laitoksille seuraavat määrät:

Tieteellisiä tarkoituksia varten:

Suomen Tiedeseuralle	3,000:-
Suomalaiselle Tiedeakatemialle	4,000:-
Suomen Historialliselle Seuralle	3,000:-
Suomen Kirkkohistorialliselle Seuralle	2,000:-
Suomen Muinaismuistoyhdistykselle	3,000:-
Maaseutumuseoille Muinaistieteel-	

lisen toimikunnan jaettavaksi	4,000:-
Vanamo-yhdistykselle	1,000:-
Suomen Maantieteelliselle Seuralle	3,000:-
Maantieteelliselle Yhdistykselle	1,000:-
Suomalais-ugrilaiselle Seuralle	2,000:-
Työväen Arkistolle	2,000:-
Suomen Metsätieteelliselle Seuralle	5,000:-
Tieteellisten Seurain paikannimitoimikunnalle	1,000:-

Kirjojen jakelemista varten:

Kansanvalistusseuralle	10,000:-
Suomalaisen Kansakoulun Ystäville	1,000:-
Suomen Naisyhdistykselle	1,000:-
Martta-Yhdistykselle	2,000:-
Sosialidemokratiseille Naisliitolle	2,000:-
Suomen Sokeain Liitolle	3,000:-
Asuntoreformiyhdistykselle	2,000:-

Kaunotaitteiden hyväksi:

Suomen Taideyhdistykselle	2,000:-
Turun Taideyhdistykselle	2,000:-
Suomen Taiteilijaseuralle	1,500:-

Helsingin Musiikkiopistolle 1,000:-

Kirjallisuutta varten:

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralle 9,000:-
 Ruotsalaisen Kirjallisuuden Seuralle 2,000:-

Yhteensä 72,500:-

että sittenkuin Eduskunnan päätös asiassa on Pankkivaltuusmiehille ilmoitettu, Eduskunnan myöntämät määrärahat heti suoritetaan; sekä

että Pankkivaltuusmiesten tehtäväksi annetaan vuonna 1923 kokoontuvalle Eduskunnalle valmistaa ehdotus niiden korkovarojen jakamisesta, jotka silloin ovat käytettävissä Längmanin testamenttirahastossa B.

Pankkivaltuusmiehille annetut alkuperäiset a-purahahakemukset sekä ote asian käsittelyssä Pankkivaltuusmiehissä syntyneestä pöytäkirjasta liitetään tämän oheen.